

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Detectio Nvgarvm Lvtheri, Cvm Declaratione Veritatis Catholicae, Et Confvtatione Dogmatvm Lvtheranorvm

Bundere, Jan van den

Louanij, 1551

Quàm prodigiosum mo[n]stru[m] sit Lutheranus cap. xxxvi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35621

QVAM PRODIGIOSVM

Quàm prodigiosum monstrum sit Lutheranus.

CAP. XXXVI.

PHILOMATHES Satis superque de,
Lutheri scriptis ac opinionibus egimus
hactenus. Sed nosse exopto quid senti-
as de homine qui Lutheranum dogma
amplectitur.

ORTHO. Monstrum horrendum, informe
ingens cui lumen ademptum, qualem fingit
Polyphemum fuisse Virgilius. 3. æneidos, aut
Chymerã de qua Ovidius 6. methamorphose
os, vel certè quale graphicè depingit Horati-
us de arte Poëtica his verbis. Humano capiti
cervicem pictor equinam, iungere si velit,
& varias inducere plumas. Vndiq; collatis
membris, vt turpiter atrũ Desinat in piscem
mulier formosa supernè. Spectatum admisi-
risum teneatis amici. Breuiter nihil homi-
ne Lutherano prodigiosius fingi potest. Est
enim is homo cæcus, fidelis, brutalis, christia-
nus, mahumetistis, tartaricus, paganus, iu-
dæus, græcus, secularis, & ecclesiasticus, ex-
lex, omnibus indigens, & sibi sufficiens, arro-
gans omnia, nullum Deo externum cultum
exhibens, ad potiora non aspirans, impudi-
citæ effrenis, virtutibus vacuus, iniquitati-
bus plenus, pallio mendaciorũ circũ amictus.

Philo.

MONSTRVM SIT LVTHE. 97

PHILOMATHES Exhorreo totus tremoque voluens mecum monstri huius simulacrum. Sed obsecro mi preceptor ediffere nobis huius monstri condiciones.

ORTHODOXVS Hominem dixi, vix homine dignum, neque bruto absimilem, agnoscit se hominem ad beatitudinem capescendam creatum, denegat tamen sibi libertatem arbitrij quo ab alijs animantibus fecernitur, omnia ex necessitate sibi asserens euenire, & in operibus suis se non agere, magis autem pati, & hoc brutorum est. Mahumetistam, christianum, Tartaricum huiusmodi hominem dixi, vult enim Luther⁹ vt liberè credat quilibet quod vult, Ecclesiasticum & secularem, dixi hoc monstrum. Dicit Luther quemlibet christianum in baptisate factum Papam, episcopum, sacerdotem &cæ. Et seularis efficitur dum vult ex monacho vel sacerdote. Exlex dicitur quia viuere vult sine lege humana, cui aliquid præscribere non potest præter suam voluntatem, nec Papa nec Imperator nec Rex, minus quiuis alius, vt sint quales fuerunt apud Iudæos filij gemini, hoc est sine iugo. Sufficiens sibi videtur Lutheranus, ideo superuacancam censet orationem, cum teste Paulo nõ simus sufficentes ex nobis cogitare aliquid minus autem operari, & sic omnibus indigemus.

1. Cor. 13

O Quam-

QVAM PRODIGIOSVM

Quamobrem ratio dicitur Deum orandum. Is etiam nullum externum cultum curat Deo offerre, contra omnes etiam Barbaricas gentes. Ad potiora non conatur, quia nullum credit meritum, censens omnia equa mercede compensari. Et iniustum facit Deum qui dispar meritum vna mercede compensat. Effrenis est libidine qui tam necessariam dicit viri mulierisque commixtionem, quam cibum potum aut somnum. Vacuus est virtutibus qui asserit Deum opera nostra non curare, plenus est iniquitate, nam aestimat nullum peccatum hominem posse damnare nisi infidelitatem, sicque nullum facinus horrescit. Pallio circumdatus est mendaciorum, quibus sibi videtur victor & quietus quietis impatiens, concordie inimicus, bilinguis, seditiosus, alienarum rerum predator.

PHILOMATHES Quis locus tandem huiusmodi hominem recipiet, adepturus ne est caelestis regni societatem.

ORTHODOXVS Ad hoc creatus & redemptus est Christi sanguine, nisi indignum se reddat improba vita. Inquirunt David dicens. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo, aut quis requiescet in monte sancto tuo? Respondet ipse idem. Qui ingreditur sine macula & operatur iustitiam. Qui loquitur veritatem in corde, qui non egit dolum in lingua sua

MONSTRVM SIT LVTHE. 98

gua sua. Huiusmodi nō est Lutheranus. Sed quo orbem turbat Iouem sede sua (quòd aggressi sunt olim Titāes) deijcere tentaret, & quietissimum illius monarchiæ statum cōmoueret si posset, qui est impudicus, commestator, apostata, mendax, fidefragus, raptor, seditiosus, calumniator &cæ. Igitur partem non habet in regno Dei & Christi. Pars autem eius erit secundum opera eius in stagno arden-
Apoca. 218
ti igne & sulphure, vbi nullus ordo sed semperpiternus horror inhabitat. Redite itaq; preuaricatores ad cor, ne euolet tempus penitentia, quo nihil preciosius datum est vobis.

Vnde Luthero tot sectatores.

CAP. XXXVII.

PHILOMATHES Gaudeo mirum in modum, quòd congressum tuum non vitauerim. Nam omnia quæ dudū perplexum me reddiderant clarè diluisti. Vtinam talem confabulationem appetere heretici parati erudiri? Vnum tamē est quod animū meū conturbat. Si Lutheri doctrina tā impia est, quomodo inuenit sibi tam cupidos auditores, apertis vlnis eam doctrinam amplexātes?

ORTHO. Habuit olim Iouinianus multos sectatores, Contra quem Hieronymus li. 2. cap. 49. Ne glorieris inquit, quòd multos habeas discipulos. Filius enim Dei docuit

O ij

Iudæos